

Мартинчук І.В.,
к. е. н., асистент кафедри туризму,
Скидан О.В.,
д. е. н., професор,
професор кафедри інноваційного підприємництва та інвестиційної діяльності
Плотнікова М.Ф.,
к. е. н., доцент,
доцент кафедри інноваційного підприємництва та інвестиційної діяльності,
Житомирський національний агроекологічний університету, м. Житомир

БІОАДЕКВАТНІ ПІДХОДИ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Практичні підходи ілюстрування суспільних та природних процесів в освітній діяльності є механізмом усвідомлення та системного залучення особистості до процесу навчання та виховання в умовах глобалізації національної системи розвитку особистості. Якісне проживання нею процесів, що вивчаються, ситуаційне та проектне бачення дозволяють формувати цілісне уявлення про світ у взаємодії та взаємообумовленості його елементів не лише з природних, але й з точних наук, сприяючи більш повному усвідомленню індивідом своєї ролі в суспільстві та Всесвіті й підвищенню мотивації до розумового та духовного зростання. Зокрема, прості та бюджетні з позиції їх реалізації прийоми дозволяють якісно підвищити освітній процес, ілюструючи гармонійних взаємозв'язок Людини та Природи, сприяючи системній визначеності та підвищенню рівня здоров'я суб'єктів та об'єктів навчання.

Одним з можливих механізмів реалізації природовідповідного біоадекватного підходу в освіті та вихованні є запровадження практики зеленого освітнього сільського туризму, де молодь має можливість долучитися до процесів садіння дерев, прибирання несанкціонованих сміттєзвалищ, провести просвітницькі заходи для ровесників, долучитися до конкурсної діяльності в межах територіальних громад, де вона проживає або за її межами. Використання 10 основних сил особистості в процесі реалізації практики зеленого освітнього сільського туризму (рис. 1) практично ілюструє здоров'явдворюючий та здоров'язберігаючий характер освітньої діяльності і є інструментом пізнання як на груповому, так і на індивідуальному рівні, в тому числі за рахунок реалізації програм пошукової дослідницької та творчо-креативної діяльності, що дозволяє отримувати ефект синергії. Здорова дитина є рухливою, допитливою та творчою. Чергування видів активності в комфортній для особистості формі дозволяє краще засвоювати матеріал, а використання енергії природи поряд з її елементами у креативній формі и призначенні дозволяє розвивати творчу уяву та формувати навички біомімікрії, які особа застосує у своєму майбутньому дорослому житті.

Особа, що розвивається, в тому числі з міського середовища більш повно розкривається на природі, в умовах практично-діяльнісного підходу, де безпосередньо ілюструється теоретико-методологічні здобутки, передбачені до вивчення. Безпосередній контакт з середовищем, жива демонстрація та взаємодія процесів наочно ілюструє системність явищ та процесів, тоді як в межах аудиторних занять опанування знань має модельний характер (ілюструє певні ознаки, характеристики та процеси в обмеженій засобами подання формі). Ще академіком В.І. Вернадським засвідчено, що простір, який оточує людину, живий і взаємодіє з особою к на усвідомленому, так і підсвідомому рівні. Тому інвестиційним з позиції розвитку людського капіталу є підхід, що дозволяє розкривати потенціал лівої (логічно-раціональної) та правої (творчо-креативної) півкуль головного мозку через опанування процесів складних систем слабкими імпульсами як то є в природі (відомо, що усвідомлення складових та зв'язків у складних системах має більший вплив на розвиток, ніж аналогічна діяльність у простих, наприклад, дитина, що грається з пластиковою іграшкою розвивається меншою мірою, ніж дитина, що співпрацює з живим світом рослинним та тваринним).

Доповнення процесу навчання стилем здорового життя, зокрема екологічними об'єктами, в тому числі у формі будівель та споруд, поряд з економічністю таких інфраструктурних систем дозволяє відновлювати здоров'я дітей. Зокрема, глина має вібрації здорової людини, тому корисно їсти з неглазурованого глиняного посуду, жити в глиняних будівлях (наприклад, саманні будівлі трипільців, відтворені в сьогоденні дозволяють вивчати історію та культуру народу, розкриваючи ази архітектури, а отже, фізики, математики, креслення тощо), лікуватися глиняними ваннами та масками, споживати глину як сорбент та багато іншого корисно та традиційно практикується як в медицині, так і рекреаційно-оздоровчій й профілактичній діяльності людей.

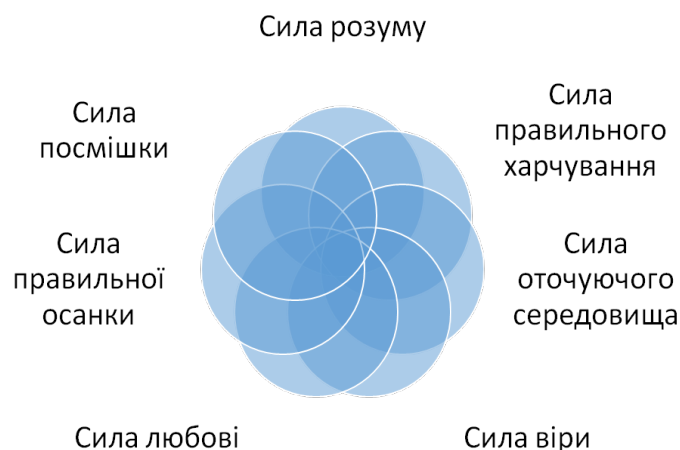

Рис. 1. Сили, що розкривають потенціал особистості підчас реалізації практики зеленого освітнього сільського туризму

Тому практика зеленого освітнього сільського туризму є прикладом та механізмом розвитку потенціалу територіальної громади, бюджетного наповнення та/або підвищення розвитку людського капіталу за одночасного підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців на ринку праці внаслідок набуття практичного досвіду та навичок суспільно-корисної діяльності в ігровій, конкурсній чи творчо-пошуковій формі. Орієнтований на ресурсозбереження, екологію простору та свідомості людини, організацію та облаштування зон навчання та/або відпочинку, він має практичну спрямованість та пряму інформаційність внаслідок інклюзії в процес, що забезпечує сталість розвитку особистості та територіальної громади в умовах децентралізації владних повноважень без додаткового залучення бюджетних асигнувань. Волонтерсько-освітній характер діяльності має привабливість з позиції його реалізації та дозволяє опікуватися екологічним станом довкілля, сприяти його покращенню.

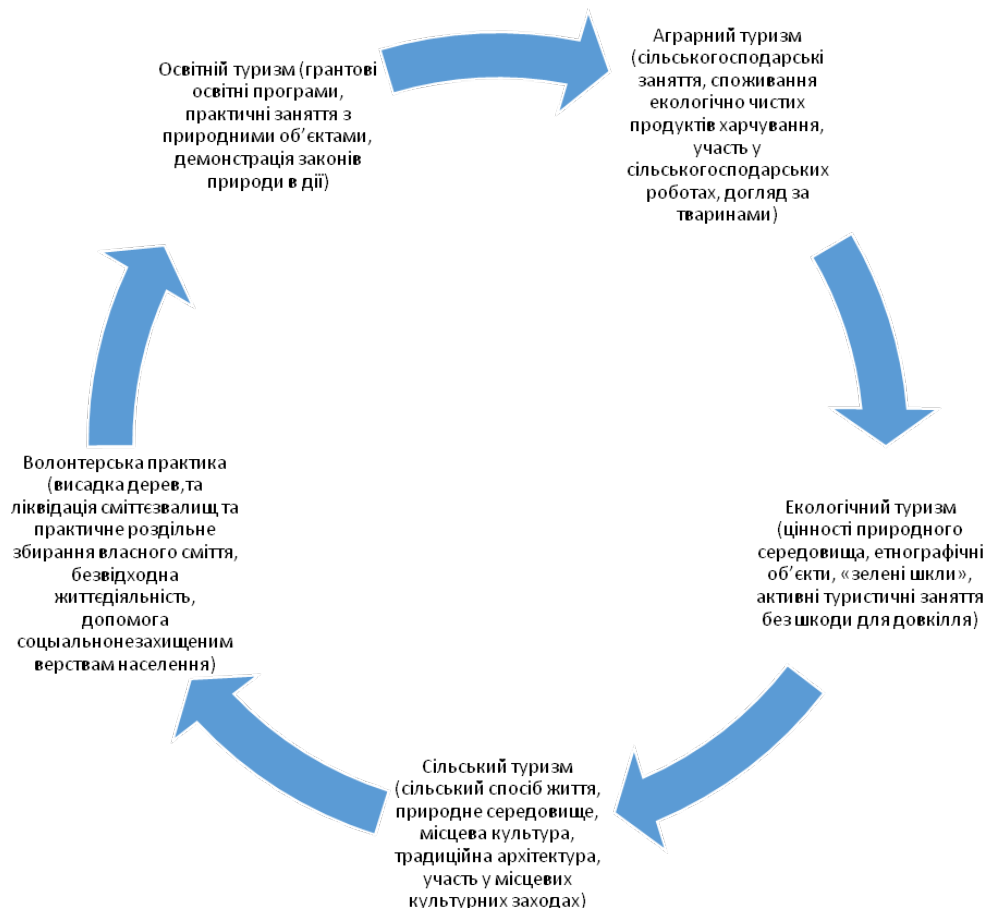

Рис. 2. Ознаки та риси зеленого освітнього сільського туризму

Мальовнича історико-культурна спадщина українського села, збережені народні традиції, ремесла та промисли розширюють світогляд та є базисом для перенесення спадщини, старовинних самобутніх традицій та культури на новій світоглядній основі у діяльність молоді сьогодення. Знання лікувально-рекреаційних ресурсів, в тому числі лікування травами, закалювання, милування чудовими краєвидами привчає молодь до патріотизму по відношенню до своєї Малої батьківщини, країни, планети в цілому, сприяє поліпшенню умов та якості життя населення в містах, в тому числі за рахунок набуття практичних навичок спілкування зі свійськими тваринами, опанування традиційного реманенту, методикам проживання за безвідходної життєдіяльності та незалежності від комунальних структур. Становлення свідомої досвідченої гармонійно розвиненої особистості, що сформувала в собі честь та гідність поряд з доброзичливістю та гостинністю розкриває можливості самореалізації, в тому числі з позиції самозайнятості, підприємницької активності, приватної ініціативи, доручення до процесів управління територією (наприклад, через механізм публічного управління), самовизначеності, підвищення соціальної відповідальності за власне життя та навколишній простір дозволяє в довгостроковій перспективі уникнути «плинності» молоді за межі країни, відродити та зберегти культурну спадщину.

Економічний з позиції організації та реалізації, зелений освітній сільський туризм знайомить умовами проживання й харчування з врахуванням всіх етнічно-культурних груп, що мешкають на теренах України, особливостями побуту та сільськогосподарською діяльністю, традиціями і звичаями регіону. Можливість самообслуговування в межах кемпінгів та наметових містечок формує навички активного способу життя, може мати ознаки фауно- та флористичні, культурологічні та етнографічні.

Природне середовище, місцева культура, традиційна архітектура, участь у місцевих культурних подіях, розкривають широкі можливості використання природного, матеріального і культурного потенціалу як особистості, так і регіону, формують розуміння культури організованого розвитку і відпочинку, зміцнення родини за рахунок демонстрації передового досвіду родинних зв'язків, відбувається становлення середовища-платформи реалізації особистості, її розвиток.

Список використаних джерел:

1. Скидан О.В. Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств: навч. посіб. / [О. В. Скидан, Л. М. Левківська, Т. В. Швець, О.Г. Булуй, М.А. Мартинюк, М.Ф. Плотнікова]; за заг. ред. д. е. н. О. В. Скидана. – Житомир: Вид-во «Житомирський національний університет», 2014. – 348 с.

2. Ноосферна освіта: науково-методологічні основи і вітчизняна практика: навч.-метод. посіб. / [Г. В. Курмишев, Н. В. Маслова, М. С. Гончаренко та ін.] / за наук. ред. Г. В. Курмишева. – Житомир: Рута, 2017. – 148 с.

3. Nitsenko V. Business Model For A Sea Commercial Port As A Way To Reach Sustainable Development Goals / V. Nitsenko, I. Nyenno, I. Kryukova, T. Kalyna, M. Plotnikova // Journal Of Security And Sustainability Issues. – 2017. – Volume 7, Number 1. – P. 155–166 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://doi.org/10.9770/jssi.2017.6.4\(13\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2017.6.4(13)) (ISSN 2029-7017 print/ISSN 2029-7025 on-line)

4. Плотнікова М.Ф. Соціократія як інструмент управління розвитком сільських територій / М.Ф. Плотнікова // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія Економічні науки. – 2016. – №1. – С. 141–152.

5. Плотнікова М.Ф. Total community – механізм управління розвитком сільських поселень / М.Ф. Плотнікова // Інтелект ХХІ. – 2016. – № 5. – С. 106–110.